

Con Voi và Chú Nài

Truyện ngắn của Nguyễn Ngọc Hoa

Tuần lễ trước lễ Tạ Ơn, tôi đi dự một phiên họp ngắn ở Austin, thủ phủ tiểu bang Texas. Gia đình Sang (em kế tôi) và gia đình Bình (em gái duy nhất) ở Austin, và mẹ ở với Sang để giúp vợ chồng em nuôi hai đứa con gái và thằng cu út. Nhà của cả hai em tôi đều cách trung tâm Austin khoảng 20 dặm Anh về phía bắc, trong lúc tôi ở và họp tại khách sạn Hyatt Regency bên bờ hồ Lady Bird nhìn thẳng qua khu thị tứ của thành phố. Phiên họp chỉ kéo dài trong ba ngày giữa tuần nên tôi hẹn gặp tất cả ở nhà Bình tối thứ Tư. Qua giọng nói của Bình trên điện thoại, tôi có thể hình dung nụ cười tủm tỉm của em,

“Em sẽ dành cho anh một ngạc nhiên, nhưng cấm anh không được mách lẻo với chị Quỳnh Châu. Chị ấy mà biết rồi *giữa* em thì đòi anh *te tua* đó.”

Tôi họp xong trễ, từ chối lời mời đi ăn tối với bạn đồng sự, và vội vã lái xe thuê đến nhà Bình. Giờ tan sở, đường Austin kẹt như nêm cối, tôi nóng lòng gặp lại người thân và bực bội cầu nhàu một mình. Bước vào nhà Bình, tôi lặng người khi thấy người khách ngồi ở ghế xa-lông. Đứng dậy chào, người ấy hơi lúng túng nhưng lấy lại bình tĩnh rất nhanh. Bình giơ tay giới thiệu,

“Sư cô Diệu Hương. Sư cô về trụ trì tại chùa Linh Bảo hơn một năm nay. Nhân dịp có anh về thăm, em và mẹ nấu bữa cơm chay mời sư cô đến chơi.”

“*Ba Hoa* mạnh giỏi? Mình nghe nói *Ba Hoa* được hạnh phúc và thành công về nghề nghiệp nên mong gặp để chúc mừng người bạn cũ,” vị ni cô trạc tứ tuần trong chiếc áo cà sa màu lam với vẻ mặt thanh tú chấp tay.

“Trúc Hương . . . à sư cô đi tu hồi nào mà tôi không hay?” tôi nói lấp bắp.

Trúc Hương, hay ni cô Diệu Hương, là chị của Hiệu, thằng bạn quê Tuy Hòa cùng khóa kỹ sư điện với tôi. Nàng lớn hơn tôi năm tuổi, tốt nghiệp đốc sự trường Quốc gia Hành chánh, và hồi đó giữ chức vụ trưởng ty Hành chánh dưới quyền cha, cha giữ chức vụ cầm đầu tỉnh Phú Yên. Mùa hè tôi về thăm nhà thì Hiệu nằm lại Sài gòn nên tôi chỉ có nàng là người bạn duy nhất trong thành phố nhỏ bé hiền hòa ấy; chúng tôi hợp tính và thân nhau. Từng đoạn phim quá khứ quay lại trong tâm tư, tôi thẩn thờ,

“Mới đó mà đã hơn hai mươi năm!”

* * *

1. *Ba Hoa* cười toe chào bác Sáu, người tài xế gia đình thân tín; bác đón chàng ở chân cầu thang chiếc DC-3 của hãng Hàng không Việt nam. Sáu tuần lễ nghỉ hè trước mặt. Tạm xa sách vở và cuộc sống Sài gòn xô bồ náo nhiệt. Tha hồ tắm biển, rong chơi, và viếng thăm thắng cảnh thiên nhiên của miền duyên hải. Được thưởng thức tài nấu nướng của mẹ, những món ăn khoái khẩu mà nghĩ tới không thôi cũng thấy thèm rỏ dãi. Và gặp lại Trúc Hương và theo nàng tham dự những sinh hoạt thanh niên tỉnh nhà.

Thay vì chờ *Ba Hoa* về nhà, bác Sáu đưa chàng vào văn phòng cha. Ngồi sau chiếc bàn giấy đồ sộ, ông Thông hơi tươi nét mặt hỏi cho có lệ, “Đi đường mệt không?” và không cần nghe câu trả lời, “Dạ không,” của chàng, đi ngay vào đề,

“*Mi* gần hai mươi tuổi rồi. Trai lớn lấy vợ, gái lớn lấy chồng; *tau* đã kén cho *mi* con gái ông Hoàng dân biểu Quốc hội tỉnh mình. Nhà người ta giàu có, *hắn* là con một nên mai sau của cải sẽ về phần hai đứa *bây*. Tối mai *tau* mời ông bà Dân biểu và con *nó* ăn cơm tối với mình, *mi* sẽ có cơ hội tìm hiểu *hắn*.”

Ba Hoa hình dung cô con gái nhà giàu tỉnh lẻ. Chuyên vòi vĩnh nhõng nhẽo và giỏi tài ăn hiếp con bé người làm. Học hành dở dang, ăn mặc quê mùa, và suốt ngày ăn và ngủ nên khuôn mặt phính phệ xấu xí. Không nhìn con, ông Thông tiếp tục,

“Chiều *ni* khoan đi chơi đã, ở nhà nói chuyện với mẹ *mi*. *Tau* đã kêu thợ chiều tới nhà hớt tóc cho *mi*, và *mi* cần mặc thử bộ *com-lê* đặt may sẵn, có *chi* không vừa ý thì biểu thợ sửa lại.”

Ông Thông chu đáo sắp xếp mọi chuyện, ngoại trừ cho *Ba Hoa* biết tên tuổi, học lực, hay nhan sắc của cô kia. Về nhà, chàng thuật chuyện với mẹ, bà Thông lắc đầu chép miệng,

“Cha *mi* muốn làm thông gia với ông Hoàng, chớ con *nó* học hành chưa ra *chi* mà ông a ông ọ, ngó phát ghét! *Tau* đã chấm được một đứa cho *mi*.”

“Mẹ ơi, con mới học hết năm thứ ba, *công chưa thành danh chưa toại*, làm sao dám nghĩ tới chuyện vợ con?” chàng phản đối.

“Trước sau *chi mi* cũng phải lấy vợ thôi. Con Hương bạn *mi*, *tau* ưng ý *nhứt hạng*. *Hắn* có lớn hơn *mi* dăm ba tuổi mà đẹp cả người lẫn nét, con nhà đảng hoàng, có học thức cao, và lại đang *mần ôông nọ bà tề*. *Tau* chấm *hắn* số một trong tỉnh *ni*.”

2. Tối hôm ấy, trong phòng khách nhà ông Hoàng, ông dặn dò cô con gái Ly Lan, “Làm thân con gái, cha mẹ đặt đâu con ngồi đó.” Nàng ngồi đối diện với cha, ông nói hùng hồn như diễn thuyết tranh cử,

“Về môn đảng hộ đối thì khắp miền Trung, không có nơi nào xứng đáng với gia đình mình bằng gia đình ông ‘Tỉnh.’ Tương lai chính trị của *ông* rực rỡ; sau này hai con và cả ba má cũng được nhờ. *Nẫu* lại được *ông* cưng; thương con sẽ quý dâu, con có phúc lắm đó.”

Ly Lan lợm giọng nghĩ tới bọn con ông cháu cha ý thế ý thần hiếp đáp kẻ thế cô, làm điều càn rỡ. Thứ vô tích sự, tối ngày đảng điểm ăn chơi. À, nhà này chắc là thiếu chữ nghĩa nên mới kiếm cô dâu có học thức như mình. Nhưng không sao, cô sinh viên năm thứ nhất Chánh trị Kinh doanh Đà Lạt tự nhủ, thế nào mình cũng có cách để thoát khỏi bàn tay lông lá của . . . con dê xồm đó.

3. Bữa cơm chung của hai gia đình thoạt trông có vẻ thân mật và vui vẻ. Hai ông cha nói lớn và cười to, mặc dù câu chuyện họ trao đổi chẳng có gì buồn cười. Hai bà mẹ làm ra vẻ tâm đầu ý hợp, kề tai nhau nói nhỏ, và cười khúc khích, nhưng mắt thì nơm nớp trông chừng “hai đứa nhỏ.” Xúng xính trong bộ *com-lê* mới toanh và chiếc cà vạt màu sắc sỡ, *Ba Hoa* cố tình đội lốt một công tử miệt vườn quê kệch và khúm núm một điều thưa hai điều dạ với ông bà Hoàng, y như một nhân vật trong tường cái lương phỏng theo tiểu thuyết Hồ Biểu Chánh.

Ly Lan quyết ý đóng vai một thiếu nữ khó thương với bộ mặt trát phấn quê kệch, môi tô son lòe loẹt kém thẩm mỹ, và mái tóc bới cao theo thời thượng như tổ quạ. Nàng và *Ba Hoa* được đặt ngồi cạnh nhau và từ phút đầu tiên, nàng mở máy gặt gồng với chàng. Chàng chiều chuộng nàng rất mực, món ăn gì cũng gấp để vào chén của nàng, nhưng nàng để riêng ra không thèm ăn. Nàng càng lẩn lướt, chàng càng nhún nhường và giả vờ ngây ngô nói về kếp Thành Được, đào Út Bạch Lan, và những gánh cải lương để nàng trả lời nhăm nhắng và khinh miệt.

Ông bà Hoàng bối rối vì thái độ bất nhã của Ly Lan. Ông bà Thông cũng mong cho bữa cơm chóng kết thúc để hoàn cảnh khó xử khỏi kéo dài. Khi từ giã, *Ba Hoa* tiễn khách ra tận cửa xe, “Hai bác cho phép con hôm nào mời Ly Lan đi xem tuồng *Lan và Điệp*. Gánh Thanh Minh điễn thì hay vô số.”

“Ai thèm? Đồ cà chớn!” đang bước lên xe, nàng ngoái lại xí một tiếng lớn.

4. Nhờ màn đóng kịch xuất thần, *Ba Hoa* thoát nạn. Nhưng chàng biết mình phải rời khỏi Tuy Hòa trước khi cha – hay mẹ – nhấm thêm mối khác. Chàng ra bưu điện gửi cho thằng bạn thân ở Sài Gòn cái điện tín mang mật hiệu giao hẹn trước, “Biển động.” Hôm sau, bạn gửi ra bức điện tín “Vào gấp. Thứ Hai đi tập sự hè.” Tư dinh của ông Thông không có địa chỉ riêng, thư từ phải qua tòa Hành chánh tỉnh, và bức điện tín khẩn được trình với ông trước khi đến tay chàng. Chính ông ra lệnh cho chàng trở lại Sài Gòn chiều Chủ Nhật, không tới một tuần sau khi chàng về nhà.

Ba Hoa vô cùng ngạc nhiên khi thấy Trúc Hương đợi ở chàng phi trường Đông Tác. Nàng đến sớm trước giờ bay với một thùng thức ăn, bánh trái, và rượu Mỹ để “bới” cho chàng mang về Sài Gòn. Trước những cặp mắt tò mò soi mói của đám dân tỉnh lẻ, quên mình là một nhân vật quan trọng trong thành phố, nàng nắm tay chàng nói cười riu rít và khi tiễn chàng lên máy bay, ghé mặt sát bên tai chàng,

“*Ba Hoa* nhớ viết thư đều cho mình. Không thì mình buồn lắm!”

Ba Hoa giữ lời hứa, viết thư cho Trúc Hương hàng tuần và mỗi tuần nhận được hai, ba lá thư dài với lời lẽ triu mến của nàng.

5. Ông Thông được đổi về bộ Tư lệnh Quân khu II ở Nha Trang, gia đình dọn về đó, và *Ba Hoa* cãi lời cha rồi bỏ nhà *đi bụi đời*. Mùa hè 1970, lớp kỹ sư tốt nghiệp, Hiệu được nha Hỏa xa Việt nam nhận và gửi ra làm việc tại ty Ốc Lộ Nha Trang, và *Ba Hoa* dạy ở Đại học Minh Đức và học tiến sĩ kỹ sư. Đồng thời, Trúc Hương từ nhiệm và về Sài Gòn học cao học hành chánh.

Hàng tuần Trúc Hương và *Ba Hoa* gặp nhau để cùng đi ăn tối, đi uống cà-phê, đi dạo phố Lê Lợi, đi xi-nê, đến nhà bạn, v.v. Bạn bè ai cũng cho họ là đôi tình nhân, nàng cười chum chim không cãi chính, và chàng cũng lặng thinh – vì biết có thanh minh bạn cũng không tin. Nàng làm đồng bạn của chàng trong các dịp giao tế của trường đại học, dù biết rõ tim chàng đã in sâu hình ảnh của Quỳnh Châu, cô học trò dạy kèm cũ đang du học ở Hoa Kỳ.

6. Đầu năm 1972, khi trường học đóng cửa để sinh viên nghỉ tết Tết Nhâm Tý, Trúc Hương không về Tuy Hòa ăn tết với gia đình vì,

“Mình làm sao về *ngoài* sum họp với *nấu* mà ba ngày tết để *Ba Hoa* ở đây thui thủi một mình.”

Tối 23 tháng Chạp, Trúc Hương mời *Ba Hoa* làm *partner* đi dự dạ tiệc tất niên tại nhà bà giáo sư thân nhất của nàng ở trường Quốc gia Hành chính, bà là một viên chức cao cấp của chính phủ. Cuối tiệc, chủ nhà bày một trò chơi thử nghiệm tâm lý khá thịnh hành ở tây phương, tách rời khách đàn ông và đàn bà thành hai nhóm, và đưa họ vào hai phòng riêng biệt. Từng người đàn ông bị bịt mắt dắt sang phòng có các bà các cô đứng hàng ngang im lặng ngửa tay đưa ra phía trước. Người đàn ông phải sờ vào các bàn tay rồi đoán xem tay nào của vợ hay *partner* của mình. Hơn phân nửa các ông có gia đình đoán sai tay vợ, và *Ba Hoa* không may mắn gì hơn vì không quen thuộc với bàn tay Trúc Hương.

Kẻ đoán sai phải tạ tội bằng cách hôn vợ hay *partner* trước mặt khách dự tiệc. Trong tiếng hoan hô cổ vũ của họ, *Ba Hoa* và Trúc Hương hôn nhau lần đầu tiên – như đôi tình nhân. Lúc hai đôi môi rời nhau, mặt nàng đầm nước mắt vì sung sướng. Mặt đỏ bừng vì rượu, hai người say men tình đi thêm một bước, hôn nhau lần thứ hai rồi lần thứ ba, và vượt qua ngưỡng cửa say mê. Suốt hai tuần lễ sau đó, họ tiếp tục say đắm thụ hưởng mối liên hệ tình cảm mới tìm thấy. Những lần dạo phố tay trong tay, những vòng tay khăng khít âu yếm, và những nụ hôn thắm thiết không muốn dứt. Như trong phim lãng mạn tây phương.

Mồng bảy Tết, kỳ nghỉ tết chấm dứt, *Ba Hoa* bàng hoàng tỉnh giấc mộng du và đau đớn tự trách mình đã lợi dụng lòng tin yêu của Trúc Hương và đồng thời không xứng đáng với tình yêu của Quỳnh Châu. Sau một đêm thức trắng, chàng viết cho Trúc Hương,

Tôi yêu mến Trúc Hương là người bạn thân thiết và người chị tinh thần cao quý. Hai tuần qua, mình đã trải qua những thời khắc tuyệt vời với nhau, nhưng về phía tôi, chắc chắn đó không phải là tình yêu. Để khỏi tiếp tục rơi vào hố thẳm lầm lỗi, từ nay tôi sẽ không gặp Trúc Hương.

Thư gửi qua bưu điện về nhà trọ Trúc Hương. Một tuần sau, chàng nhận được thư trả lời, *Để mình kể cho Ba Hoa một chuyện. Ngày đó có một chú nai hết lòng chăm sóc một con voi con. Nai yêu voi đến nỗi có thể hy sinh đời mình cho voi, dù biết chắc một ngày voi lớn lên trở thành cương dũng, sẽ quật ngã mình. Ngày đó đã đến. Nai lúc nào cũng thương voi và không bao giờ giận voi. Có điều thiếu voi, cuộc sống của nai sẽ không còn ý nghĩa.*

Từ đó, *con voi* và *chú nai* tách biệt. Không gặp nhau cho đến hơn hai mươi năm sau.

Nguyễn Ngọc Hoa

Ngày 27 tháng Mười Hai, 2023